

LUONTO JA YMPÄRISTÖ

Riistapellon vilske näkyy talvellakin

Riistapelto on kaikkea muuta kuin joutomaata. Siihen uppoaa työtä, aikaa ja rahaa.

Lumen keskeltä on helppo löytää riistapellon paikka. Sorkkien jäljet täplittävät puolen hehtaarin kaistan, vaikka muutama tunti aikaisemmin lumivaippa peitti tienoon. Paikalla on siis vilskettä. Sen todistaa myös riistakamera.

Lumesta töröttää rehukaalin paksuja varsia. Ne ovat hirvien ja kauriden suurta herkkua.

"Tässä on käyty herkuttelemassa, eikä olla oltu seikkaillemassa kantatien liikenteen seassa", Virttaan Eräveikkojen jahtipäällikkö **Janne Välimäki** naurahtaa.

Hän on yhdessä Rytömäen tilaa viljelevän veljensä **Hannu Välimäen** kanssa hoitanut riistakaistaa pelloillaan jo useamman vuoden ajan. Miehet ovat tyytyväisiä tuloksiin, vaikka aikaa, työtä ja rahaa on kulunut laskematon määrä.

"Viime kesänä rehukaali kasvoi mahtavan kokoiseksi. Jahtikausi meni hyvin ja kaatoluopien määrä saatiin lähes täyteen", Janne Välimäki sanoo.

"Täytyy olla todella innostunut metsästyksessä, että jaksaa paahata."

Veljekset ovat kokeilleet ja hakeneet hyviä ratkaisuja. Riistakaistan paikkaa pellossa vaihdellaan.

"Ensin valittiin huonoin paikka ja tehtiin kaikki mahdolliset perusvirheet. Sitten perehdyttiin ja tutkittiin, panostettiin kunnolla ja onnistuttiin", Janne Välimäki sanoo.

Tarkka paikka

Eräveikkojen 7000 hehtaarin metsästysalueella on toinenkin riistapelto, parin hehtaarin alue metsän keskellä autiotalon pihapiirissä.

"Hyvä paikka tarjoaa hirville ja peuroille päivälepopaikan, puhdasta vettä ja ruokaa", suojaista riistapelta vuosikaudet hoitanut **Jukka Lähteenmäki** sanoo.

"Paikka on loistava. Hirvien polut eivät kulje viljelypeltojen kautta, ja se on kaukana vilkkaasti liikennöidyiltä maanteiltä."

Aluetta kehitetään asukkaiden kanssa.

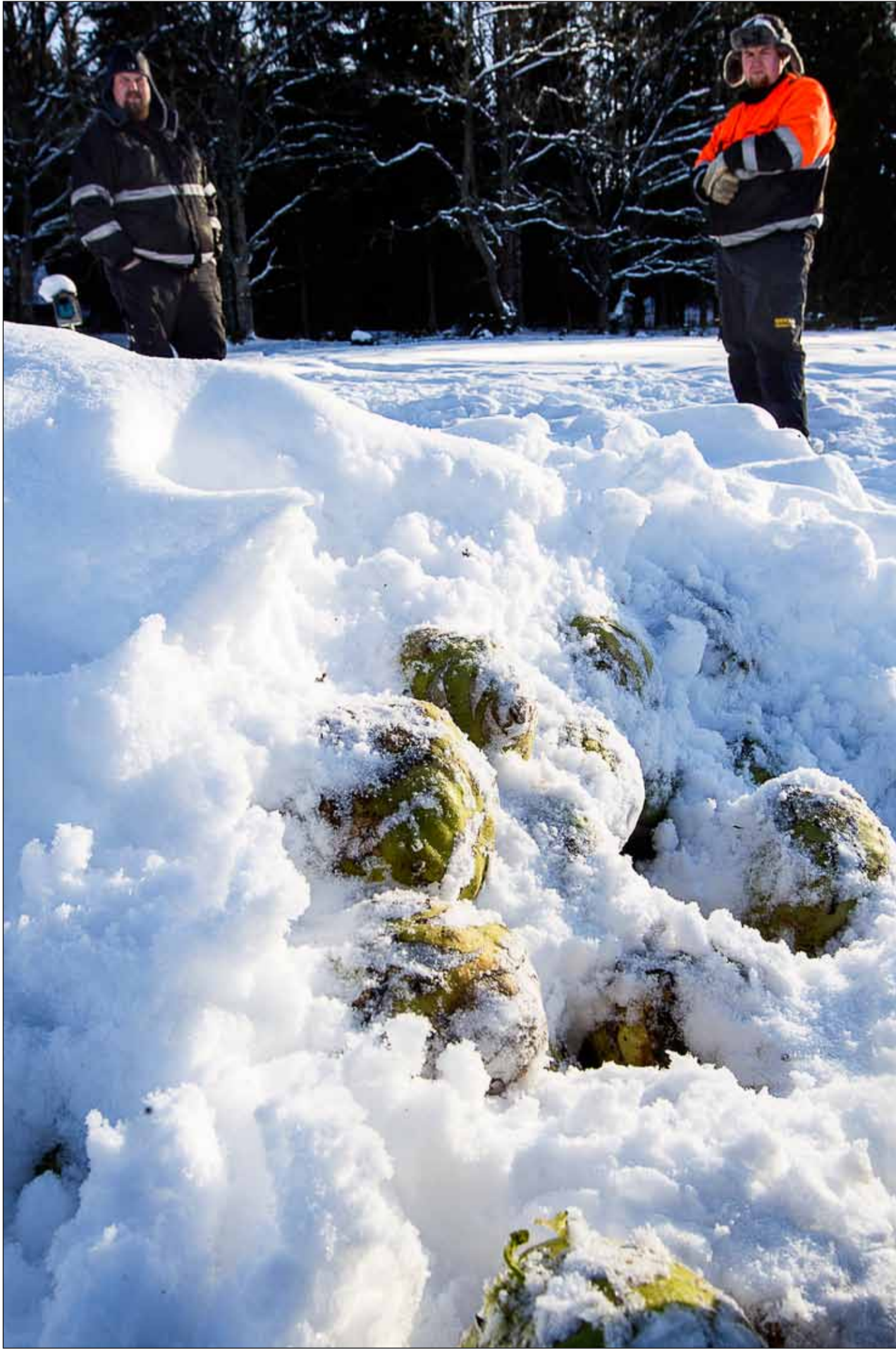
"Etu on yhteinen. Metsästäjät hoitavat riistakantaa ja ohjaavat riistaeläinten liikkeitä niin, että ne jättävät tuotannolliset viljapellot rauhaan."

"Hirvi syö keskimäärin 40 kiloa ruokaa päivässä. Kun pidämme ruokinnan käynnissä, jäävät lähiseudun metsävahingotkin pienemmiksi."

Lumen alta pilkottaa riistanruokintaan tuotuja punajuuria, perunaa, porkkanaa ja kyssäkaalia.

Viehätys ja kestävyys

Välimäen veljeksille metsästyks on intohimo. Miehet katsovat

KARI SALONEN

"Toimivien riistapeltojen avaimet löytyivät kokeilujen ja sitkeän väännon jälkeen", alastarolaisveljekset Janne ja Hannu Välimäki huokaavat tyytyväisinä syksyn onnistuneeseen jahtikauteen.

toisiaan ja pudottelevat sanoja suustaan: sopivan haastavaa, jännittävää, rentouttavaa.

"Parasta on kurinalainen ja yhteen toimiva porukka. Ammumme vain sallittuja eläimiä. Pienten vasojen emät ja suvun-

jatkamisen kannalta tärkeät urokset jätämme rauhaan. Kyse on jatkumosta", Janne Välimäki sanoo.

Välillä iskee aikapula. Hannu Välimäki huomauttaa, että tilakokojen kasvu kasvattaa myös

viljelijän kiirettä. Aikaa jää vähemmän muulle.

"Korvauksjärjestelmään pitäisi ehtiä uppoutua. Voi kunpa säännöt olisivat yksinkertaisemmat ja selkeämmät. Olisi helpompi suunnitella tulevaisuutta, kun

tietäisi tarkkaan, mitä ja miten kannattaa toimia. Nyt energiaa menee liian monen kysymysmerkin ratkaisemiseen. Viljan hintaheilahtelu lisää epävarmuutta", Hannu sanoo.

HIA SJÖBLOM

Riistapelto kelpaa ekologiseksi alaksi

Uuden ohjelmakauden ympäristökorvausjärjestelmä voi panna vauhtia riistapeltojen määrän kasvuun, arvelee **Markus von Weissenberg** Riistasiemenn Oy:stä.

"Jos tilakoko eteläisessä Suomessa ylittää 15 hehtaaria, pitää viljelystä ottaa pois viisi prosenttia. Yksi vartenotettava vaihtoehto viljelyn ulkopuolelle jäävän maan käytölle on kylvää se riistapelloksi. Tuki on kuitenkin ekologisen alan viiden prosentin osalta vain 172 euroa hehtaarilta, kun tuki varsinaiselle riistapellolle on 300 euroa hehtaarilta."

Ympäristökorvausjärjestelmän tavoitteena on lisätä kasvipeitteisen peltoalan määrää ja vahvistaa monimuotoisuutta. Ravinteet pysyvät pelloissa eivätkä karkaa vesistöihin ja Itämereen.

"Kun metsästäjät tahtovat hoitaa alueensa riistakantaa ja varmistaa suunniteltuja saalis-määriä, niin huolella perustettu ja hyvin kasvava riistapelto on toimiva vaihtoehto."

Riistasiemennekauppaa yli kymmenen vuotta pyörittänyt Weissenberg kehottaa huolelliseen suunnitteluun ennen riistapellon perustamista.

"Ensin pitää valita sopivin paikka. Riistapelto houkuttelee riistaa pois vilkasliikenteisten teiden varsilta ja metsätaimikoista. Metsätuhoja saadaan asioihin ja liikennevahinkoja vähennettyä."

"Myös kylvämisen ajankoh-

JANNE VÄLIMÄKI

Välimäkien rehukaali kasvoi viime vuonna riistapellolla reheväksi.

dalla on valtavasti väliä. Jos kylvää ristikkukaisia liian aikaisin toukokuussa, ne syödään vuorenvarmasti heti taimettumisen jälkeen senkin takia, että ruiskuttaminen riistapellossa on kiellettyä. Riistapellon viressä olevia rypsimaita saa kyllä keväisin ruiskuttaa. Kylvö pitäisi tehdä vasta juhannusviikolla. Silloin välttyään pahimmilta tuhoilta", Weissenberg vihjaa.

Hän kehottaa myös lukemaan huolellisesti ohjeet siemenpussien päältä.

"Maan ravinnetilanteen se-

kä happamuustason pitää olla kunnossa, sillä rehukasvikin tarvitsee hyvän maan ja riittävästi ravinteita kehittyäkseen kunnolla."

Ennen kaikkea Weissenberg varoittaa liian tiheästä kylvöstä. Riistasiemenet ovat usein kovin pieniä ja kevyitä, jolloin niitä helposti tulee kylvettyä liian tiiviisti. Riistakasvit tarvitsevat kunnolla kasvutilaa. Pieniä siemeniä ei saa kylvää yhtä syvään kuin esimerkiksi viljan siemeniä.

HIA SJÖBLOM

RIISTAPELTO

Kaalia ja omenoita

Virttaan Eräveikkojen metsästysalue on kooltaan noin 7 000 hehtaaria. **Metsästäviä jäseniä** viitisenkymmentä. **Riistapelto 1:** Noin puolen hehtaarin riistakaista, jonka paikkaa 60 hehtaarin Rytömäen tilan viljapellolla kierrätetään, pääkasvi rehukaali ja joukossa riistaseos. **Riistapelto 2:** Entinen omenatarha metsän keskellä.

Parin hehtaarin pellolla myös talviruokintaa. Eräveikoilla käyttöoikeus maanomistajalta.

Hirvet, kaurit ja peurat kaivavat rehukaalin vankkoja varsia lumen alta.

JÄRKI-HANKE

Järkeviä tekoja monimuotoisuuden ja ympäristön hyväksi

Järki on Luonnon- ja riistanhoitosäätiön sekä Baltic Sea Action Groupin yhteinen hanke. **Tavoitteena** on edistää maa- ja metsätalouden järkeviä ratkaisuja luonnon monimuotoisuuden ja vesiensuojelun edistämiseksi. **Rahoittajina** Sophie von Julinin säätiö, Louise ja Göran Ehrnroothin säätiö sekä

Suomen Kulttuurirahasto. **Järki-isku** julkaistaan säännöllisesti osoitteessa www.jarki.fi. Tuorein isku Riistapelto avattiin tänään. Ne käsittelevät muun muassa ravinteiden kierrätystä, vesitaloutta, ilmastonmuutosta, kanalintujen metsästyystä, lannan voimaa ja luonnonhoitoa.

